

109542: Klacht over een angstcultuur op school, pesten en de wijze van omgang met persoonsgegevens ongegrond.

ADVIES

[klager], wonende te [woonplaats], klager,

tegen

[rector] van [school], gevestigd te [vestigingsplaats], verweerder.

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 6 november 2020, heeft klagster op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerder ingediend. Op 30 november en 1 december 2020 heeft klagster aanvullende informatie ingediend. Een deel van de klacht is daarna voorgelegd aan de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO). De GPO heeft uitspraak gedaan op 23 februari 2021.

Klagster heeft het klaagschrift voor de Commissie op 27 april 2021 aangevuld. Op 3 mei 2021 heeft de vicevoorzitter van de Commissie de beslissing genomen dat de klacht niet geheel wordt behandeld, omdat de GPO zich al heeft uitgesproken over een deel van de klacht, namelijk de door de school opgelegde schorsingen aan de zoon van klagster. Klagster heeft op 3 mei 2021 bezwaar gemaakt tegen de voorzittersbeslissing. Op 12 mei 2021 heeft de voorzitter van de Commissie in een beslissing op bezwaar besloten om de voorzittersbeslissing van 3 mei 2021 in stand te laten. De Commissie behandelt de klacht met de volgende inhoud:

[klager] klaagt erover dat de school een angstcultuur heeft gecreëerd. Er is sprake geweest van intimidatie, pesterijen en uitlokking van de zoon van klagster. Een leerkracht heeft de zoon van klagster geslagen. De zoon van klagster werd gedwongen om een-op-een onder dwang gesprekken te voeren met leerkrachten. Verder klaagt klagster erover dat de school op een onjuiste manier is omgegaan met de persoonsgegevens van haar zoon. De school heeft onjuistheden opgenomen in het leerling dossier van haar zoon, het dossier gedeeld met een andere school zonder de toestemming van klagster en klagster kreeg zelf geen inzage in het dossier. Dit zoals nader geïllustreerd in het klaagschrift.

Verweerder heeft op 29 mei 2021 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De klacht is behandeld tijdens een digitale hoorzitting op 30 juni 2021. Klagster was daarbij aanwezig, vergezeld door [vertrouwd persoon] en door haar zoon.

Verweerder was eveneens aanwezig en werd vergezeld door [jurist], jurist van het bevoegd gezag van de school.
Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven. Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

Klaagster is de moeder van [leerling]. [leerling] is geboren op [geboortedatum] 2004. [leerling] is sinds het schooljaar 2018-2019 leerling op [school] (verder: de school). Daarvoor heeft hij op een andere vo-school gezeten, [school 2].
De school heeft op 5 november 2020 een voorgenomen verwijderingsbesluit genomen vanwege het gedrag van [leerling].
De GPO heeft op 23 februari 2021 geoordeeld dat de school dit besluit in redelijkheid heeft mogen nemen. [leerling] heeft sindsdien thuisgezeten en is door de school in de gelegenheid gesteld om examens en herkansingen te doen op de school.

3. VIIE PARTIJEN

Visie klaagster

Er is sprake van een angstcultuur op de school. [leerling] is onheus bejegend en kon niets goed doen. Hij zou een gedragsprobleem hebben, maar dat is niet aangetoond. [leerling] werd op een vervelende manier aangesproken door docenten, vaak als er geen andere mensen bij waren. Aan hem werd verteld dat er op hem gelet werd. Dit gaf [leerling] het gevoel dat hij steeds op zijn hoede moest zijn. [leerling] kreeg voorafgaand aan de les al van een docent te horen dat hij zijn mond moest houden tijdens de les, of anders direct naar de rector gestuurd zou worden. [leerling] had op dat moment niets gedaan. Ook heeft deze docent gezegd tegen een medeleerling dat [leerling] het schooljaar niet zou halen. [leerling] werd door een andere docent apart genomen om een-op-een gesprekken te voeren, terwijl [leerling] dat niet wilde. Wanneer [leerling] rustig was in de les, kreeg hij later in een gesprek de vraag of er iets aan de hand was in zijn thuissituatie en of hij was geslagen. [leerling] voelde zich niet op zijn gemak, maar moest die gesprekken wel steeds voeren. Er zijn nooit verslagen gemaakt van de gesprekken.

[leerling] werd gepest op de school. Het begon met een meisje dat aantijgingen deed richting [leerling]. Zij heeft tegen hem gezegd dat ze ervoor zou zorgen dat hij van school gestuurd zou worden. In juni 2019 heeft [leerling] zijn mentor hierover een e-mailbericht gestuurd. Ook is hij regelmatig naar de rector gestapt. [leerling] kreeg dan te horen dat hij zelf ook geen lieverdje is. De school heeft de meldingen van [leerling] niet vastgelegd. De school heeft niets aan deze pesterijen gedaan en geen veiligheid gecreëerd voor [leerling].

Er is op een onjuiste manier omgegaan met de persoonsgegevens van [leerling]. In het leerlingdossier zijn onjuistheden opgenomen. De schoolleiding heeft zonder haar toestemming informatie opgevraagd bij [school 2]. In het leerlingdossier staat vertrouwelijke informatie die gaat over het kind, zijn ouders en instanties waarmee is gesproken. Klaagster kreeg geen

inzage in het dossier. Het dossier van [externe instantie] behoorde niet toe aan de school. School had deze externe instantie niet zonder toestemming van klaagster mogen benaderen. Klaagster moest inzage in het leerlingdossier afdwingen door inzet van een advocaat. Tegelijkertijd deelde de zorgcoördinator het dossier wel met het samenwerkingsverband en de rector. Niet alles wat in een zorgdossier staat mag een zorgcoördinator delen met de rector of met derden.

De schoolleiding of de leraren hebben de incidenten waar [leerling] bij betrokken zou zijn, nooit met klaagster besproken. Klaagster kreeg een logboek van de school te zien en haar werd medegedeeld dat haar zoon een gedragsprobleem heeft. Echter, in het logboek is het gedragsprobleem niet concreet beschreven. Ook ontbreekt verslaglegging in het dossier van gesprekken met de school en instanties en is sommige relevante informatie niet opgenomen. Bijvoorbeeld dat een wiskundeleraar [leerling] in februari 2019 naar de keel heeft gegrepen. Klaagster heeft het voorval direct gemeld op de school, maar de school doet het gemakzuchtig af. De schoolleiding heeft zelf geen contact opgenomen met klaagster. Klaagster heeft alleen een gesprek gehad met de jurist van het bestuur. Er werd niets gedaan met de melding van klaagster, daarom heeft klaagster aangifte gedaan. Die aangifte loopt nog. De verjaringstermijn van de Commissie is niet van toepassing omdat misdad niet verjaart.

Klaagster stelt dat zij volledige medewerking heeft gegeven aan de school. Klaagster procedeert omdat tot op de dag van vandaag het dossier niet volledig is en de school niet meewerkt dit aan te passen. Klaagster wil haar zoon beschermen tegen een machtig schoolsysteem.

Visie verweerder

Er is geen sprake van een angstcultuur op de school. En ook niet van uitlokking en intimidatie. Er zijn een-op-een-gesprekken gevoerd met [leerling] door docenten in het kader van begeleiding of mentoraat. Dat gebeurt ook met andere leerlingen en dit is nooit onder dwang. Hiervoor is geen toestemming van de ouder nodig.

De klacht over de onheuse bejegening van de leerkracht is verjaard, want het betreft een incident uit februari 2019. [leerling] is overigens door de leerkracht niet bij de keel gegrepen of geslagen. De leerkracht heeft [leerling] lichtjes bij zijn capuchon gepakt om hem uit de klas te geleiden. Hiervoor is excuses aangeboden. De school heeft nooit van klaagster vernomen dat er nog een aangifte loopt tegen de school. Andere voorvallen die door [leerling] als onheuse bejegening zijn ervaren, heeft [leerling] nooit op die manier kenbaar gemaakt op de school. Dat [leerling] voor de les is aangesproken, is wellicht niet pedagogisch tactvol, maar wel te begrijpen omdat [leerling] zich in de klassikale situatie keer op keer heeft misdragen. De rector heeft niet eerder dan ter zitting klachten gehad van [leerling] over het handelen van een docent. Hij heeft ook niet vernomen of gehoord op school dat [leerling] zich onprettig voelde. Andersom is het gedrag van [leerling] wel gemeld door docenten en andere leerlingen. De school betwist dat [leerling] werd gepest. De betreffende medeleerlinge heeft ervoor gekozen om, juist vanwege het pestgedrag van [leerling], naar een andere school te gaan. Het dossier van [leerling] is zorgvuldig opgebouwd. Over het dossier is meermaals gesproken met klaagster. De school heeft klaagster meermaals volledige inzage gegeven in het dossier toen zij hierom vroeg. Dit is nooit gebeurd op bevel van een advocaat.

De zorgcoördinator heeft geen eigenstandig zorgdossier. De rector is eindverantwoordelijk voor de school. Een zorgcoördinator moet met de eindverantwoordelijke kwesties, zoals een volledig zorgdossier, kunnen delen.

Verweerder merkt op dat deze klachtbehandeling de vierde juridische procedure is die klaagster voert tegen de school. Verweerder vindt dat dit geen recht doet aan alle inspanning die de school [leerling] de afgelopen drie jaar heeft geboden. [leerling] is toegelaten tot de school om hem een kans te bieden. Het schoolwisselaarsformulier 2017-2018 dat de school van het [school 2] heeft ontvangen, kwam met moeite tot stand. De school wilde met het [school 2] overleggen wat er aan ondersteuning is geboden aan [leerling], maar klaagster gaf hiervoor geen toestemming. De docenten merkten dat er wat was met het gedrag van [leerling] en hebben gesprekken gevoerd met [leerling] om hem te helpen. Dat werd niet geaccepteerd door klaagster. Er is een observatie geweest door de begeleider passend onderwijs, maar er heeft geen breder onderzoek kunnen plaatsvinden naar het gedrag van [leerling], want klaagster heeft dat afgehouden. De school heeft met klaagster willen spreken over het ontwikkelingsperspectief van [leerling], maar het gesprek over de begeleiding was niet mogelijk. Het is voor een school heel zwaar om geen vertrouwen te krijgen van een ouder en geen gesprek te kunnen voeren. De school heeft een anonieme melding gedaan bij Veilig Thuis maar geen dossier gedeeld. Het dossier is wel gedeeld met het samenwerkingsverband, na toestemming van klaagster. Dit heeft geresulteerd in een groot overleg waarbij klaagster aanwezig was. Gepoogd is om een oplossing te bereiken voor de begeleiding van [leerling]. De contactgegevens van klaagster zijn gedeeld met het samenwerkingsverband, zodat klaagster benaderd kon worden door het samenwerkingsverband voor verdere afstemming.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Angstcultuur

Uit de stukken en ter zitting is gebleken dat klaagster onder angstcultuur en onheuse bejegening verstaat dat [leerling] bij de keel is gegrepen door een leerkracht, dat hij een-op-een gesprekken moest voeren met leerkrachten, en dat hij is aangesproken door leerkrachten op zijn gedrag, terwijl hij zich goed gedroeg op het moment van aanspreken. De Commissie oordeelt hierover als volgt:

Het voorval dat door partijen wordt omschreven als keelincident dateert van februari 2019. Dit betekent dat dit klachtonderdeel is verjaard. Klaagster heeft namelijk op 6 november 2020 haar klagschrift ingediend. Dit betekent dat zij op grond van de verjaringstermijn die de Commissie hanteert, bij de Commissie kan klagen over situaties of handelingen die zich hebben voorgedaan na 5 november 2019. Een klacht over een voorval van februari 2019 maakt dat er sprake is van ruime termijnoverschrijding. Er is geen verschoonbare reden aangevoerd door klaagster voor de late indiening, waardoor de Commissie dit voorval niet meeneemt bij de beoordeling van de klacht over de angstcultuur.

De Commissie overweegt over de een-op-een gesprekken en het aanspreken van [leerling] als volgt. Het is in een school gebruikelijk dat leerlingen individuele gesprekken voeren met een mentor of andere leerkrachten. In deze gesprekken kan een leerkracht de schoolregels of het gedrag van een leerling bespreken. [leerling] heeft aangegeven dat hij de gesprekken niet prettig vond. De school had daarmee misschien rekening kunnen houden door over deze

beleving te spreken met [leerling]. Echter, [leerling] is zelf richting de school niet voldoende duidelijk geweest over zijn gevoel bij de gesprekken. Klaagster heeft daarbij onvoldoende onderbouwd dat de gesprekken die [leerling] heeft gevoerd, onder dwang hebben plaatsgevonden.

Het is een school ook toegestaan om een leerling voorafgaand aan de les te waarschuwen. De tact zit voornamelijk in de woordkeuze en timing van de mededeling. Hetzelfde geldt voor het aanspreken van een leerling in de les. Een waarschuwing of het aanspreken kan hierdoor pedagogisch een goede keuze zijn, maar ook onhandig. Het is de Commissie niet gebleken dat door de waarschuwing sprake is geweest van een onheuse bejegening richting [leerling]. De beleving van onveiligheid door [leerling] is onvoldoende basis om te concluderen dat er binnen de school sprake is van een angstcultuur. De Commissie acht de klacht ongegrond.

Pesten

De Commissie overweegt over de pesterijen als volgt. Uit de stukken en ter zitting is gebleken dat het voorvallen met één medeleerling betrof. De school heeft hierover gesprekken gevoerd met [leerling], de medeleerling en haar ouders en met klaagster. Volgens de school is de andere leerling naar een andere school gegaan vanwege het gedrag van [leerling]. De Commissie vindt het aannemelijk dat er sprake was van een ongewenste dynamiek tussen [leerling] en deze klasgenoot. Echter, om te kunnen spreken van pesten moet er sprake zijn van stelselmatigheid. Dat er sprake was van stelselmatig pesten door de klasgenoot, heeft klaagster niet aangetoond. De Commissie acht daarom de klacht ongegrond.

Omgang met persoonsgegevens

Volgens klaagster heeft de school onjuistheden opgenomen in het leerlingdossier van haar zoon. Ter zitting is gebleken dat klaagster bedoelt dat er in het leerlingdossier gespreksverslagen ontbreken en alleen incidenten zijn genoteerd zonder duidelijke onderbouwing van het vermeende gedragsprobleem van [leerling]. Ook zou het keelincident onterecht niet opgenomen zijn in het leerlingdossier.

De Commissie maakt uit de stukken op dat de school aan klaagster gedurende een periode van twee jaar meermaals, namelijk in december 2018, juni 2019, november 2020 en maart 2021, heeft aangeboden om inzage te geven in het leerlingdossier. Klaagster stelt dat het dossier onvolledig is. Die constatering kan alleen worden gedaan na een inzage. Klaagster heeft vastgesteld dat gespreksverslagen ontbreken en het vermeende gedragsprobleem van [leerling] niet onderbouwd is door de school. Klaagster kan gebruikmaken van de mogelijkheid tot correctie of een aanvulling doen aan het leerlingdossier. Niet is gebleken dat de school deze mogelijkheid heeft tegengehouden. Dit maakt dat de Commissie de klacht op dit onderdeel ongegrond acht.

Voor wat betreft het delen van het dossier tussen de zorgcoördinator en de rector, overweegt de Commissie, in lijn met de voorzittersbeslissing van 3 mei jl. als volgt:

De rector draagt de verantwoordelijkheid dat persoonsgegevens binnen de school op de juiste wijze worden verwerkt. Het is in het algemeen niet toegestaan dat directie en medewerkers van een onderwijsinstelling standaard en continu toegang krijgen tot de persoonsgegevens van alle leerlingen. Toegangsverlening tot persoonsgegevens van leerlingen moet aan een doel

gerelateerd zijn. De rector mocht in dit geval kennisnemen van het leerlingdossier van [leerling] omdat de rector de verwerkingsverantwoordelijke is binnen de school van persoonsgegevens, en klagster meermaals het dossier ter discussie heeft gesteld in juridische procedures. De Commissie is niet gebleken dat de rector de gegevens van [leerling] onrechtmatig heeft verwerkt, door informatie te wijzigen, wissen of zonder toestemming of wettelijke grondslag te verstrekken aan derden.

Voor wat betreft het delen van het dossier met andere instanties heeft de Commissie geconstateerd dat er een groot overleg is geweest met het samenwerkingsverband, waarbij ook klagster aanwezig was. Volgens de school heeft klagster toestemming gegeven voor het delen van het dossier met het samenwerkingsverband en het delen van de contactgegevens, zodat het samenwerkingsverband contact kon opnemen met klagster. Dit is door klagster niet weersproken.

Voor wat betreft de informatie die is uitgewisseld tussen het [school 2] en de school oordeelt de Commissie als volgt. Voor het delen van een informatie in de zin van een onderwijskundig rapport (OKR), waarin ook de ondersteuningsbehoefte van de leerling opgenomen is, is niet eerst toestemming van de ouder nodig om deze informatie naar een andere school te sturen of om dit dossier op te vragen bij de voorgaande school. Immers voor het delen van deze informatie bestaat een wettelijke grondslag. De school had voor het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoefte dus niet hoeven wachten op de toestemming van klagster voor het opvragen van deze informatie.

Verder heeft klagster niet aannemelijk gemaakt dat de school met andere organisaties informatie over [leerling] heeft gedeeld. Het geheel van deze overwegingen leidt ertoe dat de klacht ongegrond is.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht ongegrond is.

Aldus gedaan te Utrecht op 23 juli 2021 door mr. E.J.M. Hofhuis, voorzitter, drs. M.V.J.H. Brouwers en K. Evers, leden, in aanwezigheid van mr. drs. K. te Mebel, secretaris.

mr. E.J.M Hofhuis
voorzitter

mr. drs. K. te Mebel
secretaris